

Kunnanhallitus	§ 183	05.10.2020
Kunnanhallitus	§ 196	19.10.2020
Kunnanvaltuusto	§ 67	19.10.2020

Kirjallinen kysymys kunnanhallitukselle lapsivaikutusten arvioinnin sivuuttamisesta

328/00.02.01/2020

Kunnanhallitus 05.10.2020 § 183

14 valtuutettua ja yksi varavaltuutettu ovat tehneet kunnanhallitukselle seuraavan kirjallisen kysymyksen lapsivaikutusten arvioinnin sivuuttamisesta:

"Kunnassa on käynnissä Mäntsälä 2026 ohjelmaan liittyvä sopeuttamisohjelma. 8.9.2020 kuntalaistilaisuudessa Kunnantalolla nostettiin esille, sekä kirjallisesti (löytyy kunnan nettisivuilta) että suullisessa esityksessä, **että lapsivaikutusten arviointi tullaan tekemään Arolan koulun lisäksi esiopetuksen siirrosta ja kuntalisästä.**

"Nyt tämä käsillä oleva arviointi, joka on parhaillaan käynnissä niin koskee Arolan koulun lakkauttamisen osalta, mutta myös näiden Mäntsälä2026 ohjelmassa olevien muiden osuuksien osalta me tulemme toteuttamaan lapsivaikutusten arvioinnin" (Janne Mäkinen 8.9.2020).

Kasvatus -ja sivistyslautakunnan iltakoulussa 15.9.2020 vs sivistysjohtaja ja varhaiskasvatuspäällikkö yllättäin totesivat, **ettei lapsivaikutusten arviointia tulla tekemään esiopetuksen siirrosta opetuspalveluista varhaiskasvatukseen eikä kotihoidontuen kuntalisän mahdollisesta lopettamisesta**, vaan lapsivaikutukset on arvioitu mm Mäntsälän kunnan esiopetuksen opetussuunnitelman teon yhteydessä. Lautakunnan jäsenet eivät ole olleet tietoisia siitä, että esiopetuksen OPS:n teon yhteydessä olisi arvioitu myös mahdollisia tulevia muutoksia, eikä esiopetuksen OPS:issa ole näitä asioita kirjattu. Myös (ainakin) osa OPS työhön osallistuneista työntekijöistä ei ole ollut tästä tietoinen.

1. Miksi ja missä vaiheessa on tehty uusi päätös, ettei lapsivaikutusten arviointia tultaisi tekemään kuten aiemmin on ilmoitettu?

2. Kuinka on mahdollista, että Arolan kouluun liittyvästä lapsivaikutusten arviointi/ kuntalaistilaisuudesta ei tiedotettu Kasvatus -ja sivistyslautakuntaa, vaikka kutsun perusteella se järjesti tilaisuuden?

3. Miksi lapsivaikutusten arviointia ei ole ulkoistettu jollekin objektiiviselle taholle vaan sen tekijöinä toimivat samat virkamiehet, joiden tahtotilana on ollut kyseisten palvelujen lakkauttaminen? Kuka tästä on tehnyt päätöksen ja millä perusteilla?

4. Miksi esiopetuksen siirron valmistelussa ei ole osallistettu ja kuultu

esiopettajien ja 1lk opettajien kokemusta? He ovat huoltajien lisäksi nostaneet Kasv.-ja siv.lautakunnalle esille huolensa tiedottamisen ja kuulemisen puutteesta? Virkamiesten näkemys on, että kuultu on, mutta työntekijöiden näkemys on nyt hyvin erilainen.

5. Miksi kuntalisän lopettamisen valmistelussa ei ole osallistettu ja kuultu kuntalaisia, joita asia koskee? Kuntalisän lopettaminen vaikuttaisi suoraan lapsiin ja perheisiin ja mielestämme perheillä tulisi olla mahdollisuus tulla kuulluksi heitä koskevassa asiassa.

6. Miksi Arolan huoltajakysely oli niin suppea ja ilman minkäänlaisia mittareita, joiden kautta vastausten analysointi olisi ollut mahdollista?

Vaikka kunnan taloudellinen tilanne on heikko, emme voi sivuuttaa lapsivaikutusten arvioimista näin mittavien muutosten yhteydessä.

[Lapsen oikeuksien komitean mukaan](#) lapsivaikutusten arvioinnin tarkoituksena on **varmistaa, että lapsen etua harkitaan kaikessa toiminnassa ja päätöksenteossa.** Päätökset voivat koskea esimerkiksi lainsäädäntöä, budjettia tai politiikka- ja toimenpideohjelmia. Arvioinnin kohteena olevat vaikutukset voivat olla suoria tai välillisiä. Vaikutusten arviointi voi kohdistua lapsiin yleisesti tai jos päätöksenteko koskee esimerkiksi tiettyä lapsiryhmää, on arvioitava päätöksen vaikutuksia juuri kyseisen lapsiryhmän osalta. **Arvioinnin kohteena tulee olla toimien sekä lyhyen, keskipitkän että pitkän aikavälin vaikutukset lapsiin.** Vaikutusten arviointi mahdollistaa eri vaihtoehtojen vertailun ja parhaan ratkaisun löytämisen.

On tärkeä hoitaa prosessia avoimesti ja luotettavasti - kuntalaisten, kunnan henkilöstön ja luottamushenkilöiden suuntaan. Nyt lapsivaikutusten arvioimisen prosessi ei toteudu valitettavasti näin ja poukkoilevan toimintatavan seurauksena herää epäluuloisuutta ja sivuuttamisen kokemusta.

20.9.2020

Mea Hannila-Niemelä
Roberta Fabritius
Marja Teppinen
Jyrki Kosonen
Eerik Brusila
Juha Inkinen
Tero Toivonen
Kari Peussa
Tiina Kujanpää
Annika Warras-Stjernvall
Satu Lampi
Kari Kuisma
Jussi Aalto
Katri Heinmurto

Pekka Kärkkäinen"

Kunnanjohtajan päätösesitys

Kunnanhallitus antaa esitettyyn kirjalliseen kysymykseen oheisen liitteen mukaisen vastauksen. Vastaus esitetään kunnanvaltuustolle hyväksyttäväksi.

Käsittely: Vs. sivistysjohtaja Janne Mäkistä kuultiin asiantuntijana pykälän yhteydessä. Käsittelyn kuluessa Tapio Havula esitti, että asia jätetään pöydälle lisäselvitysten valmistelua varten. Marja-Leena Mäkipää kannatti Havulan esitystä.

Päätös: Asia päätettiin yksimielisesti jättää pöydälle lisäselvitysten valmistelua varten.

Liite 1. Vastine kysymykseen lapsivaikutusten arvioinnin sivuuttamisesta

- Merkittiin, että puheenjohtaja määräsi kokouksessa tauon tämän asian jälkeen klo 18.00-18.10

Kunnanhallitus 19.10.2020 § 196

Kunnanjohtajan päätösesitys

Kunnanhallitus antaa esitettyyn kirjalliseen kysymykseen oheisen liitteen mukaisen vastauksen. Vastaus esitetään kunnanvaltuustolle hyväksyttäväksi.

Käsittely: Käsittelyn kuluessa Keskustan kunnanhallituksen ryhmä teki seuraavan muutosesityksen:

"Keskustan kunnanhallituksen ryhmän esitys 19.10 2020

Kotihoidon kuntalisän ja esiopetuksen järjestämisvastuun siirrosta varhaiskasvatuksen tulosalueelle tulee tehdä ennen talousarvion päätöksentekoa kattava lapsivaikutusten arvio

Esiopetuksen siirto varhaiskasvatukseen tulee avata ja esitellä ennen päätöksentekoa kunnanhallitukselle ja valtuustolle.

Päätöksen vaikutusta perheiden elämään ei ole arviotu aiemmin missään vaiheessa.

Asiaa ei ole tarkasteltu, mistä ennakoitua säästöjä muodostuvat ja miten ne vaikuttavat lasten ja perheiden elämään ja miten koulun ja kodin yhteistyötä jatkossa parannetaan.

Päätöksen vaikutukset lähihoitopaikan saatavuuteen jatkossa on hyvä

selvittää etukäteen.

"Lapsivaikutusten arvioinnin tulee olla tavanomainen osa julkisen vallan-valtion, kunnan ja maakunnan-päätösten valmistelua ja toiminnan arviointia "MLL ohje

Tapio Havula
Marja-Leena Mäkipää
Kari Virolainen"

Tapio Havula ja Kari Virolainen kannattivat tehtyä esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty kannatettu muutosesitys, josta on äänestettävä. Puheenjohtaja ehdotti äänestystavaksi nimenhuuto-äänestystä, joka hyväksyttiin. Äänestyksessä pohjaesitys JAA, Keskustan kunnanhallituksen ryhmän esitys EI.

Äänestys:

JAA 4 Keto-Huovinen, Liinamaa, Salmi, Särkijärvi

EI 5 Hallikainen, Havula, Mäkipää, Peussa, Virolainen

Puheenjohtaja totesi muutosesityksen voittaneen.

Päätös:

Kunnanhallitus antaa esitettyyn kirjalliseen kysymykseen oheisen liitteen ja sitä täydentävän Keskustan kunnanhallituksen ryhmän tekemän esityksen mukaisen vastauksen ja lähettää sen valtuustolle tiedoksi.

Tämän asian osalta pöytäkirja tarkastettiin kokouksessa.

Liite 1. Vastine kysymykseen lapsivaikutusten arvioinnin sivuuttamisesta

Liite 2. Keskustan kunnanhallituksen ryhmän esitys 19.10.2020

Kunnanvaltuusto 19.10.2020 § 67

Esitys:

Kunnanvaltuusto merkitsee kunnanhallituksen vastauksen tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Liite 1. Vastine kysymykseen lapsivaikutusten arvioinnin sivuuttamisesta

Liite 2. Keskustan kunnanhallituksen ryhmän esitys 19.10.2020